

BANCA
NAȚIONALĂ
A ROMÂNIEI

Raport privind activitatea regiilor
autonome aflate în subordinea
Băncii Naționale a României

2017

Raportul pentru anul 2017

privind activitatea regiilor autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României

Prezentul raport a fost elaborat în baza prevederilor art.58 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora autoritatea publică tutelară elaborează în fiecare an un raport privitor la întreprinderile publice aflate în subordine, pe care îl publică pe pagina proprie de internet.

Raportul are ca scop asigurarea transparenței activității întreprinderilor publice aflate în subordinea Băncii Naționale a României, aceasta fiind desfășurată în concordanță cu obligațiile ce le revin potrivit legislației în vigoare.

Banca Națională a României este autoritate publică tutelară pentru regiile autonome **"Imprimeria Băncii Naționale a României"** și **"Monetăria statului"**, care funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară în subordinea băncii centrale.

I. Prezentarea generală a regiilor autonome din subordinea Băncii Naționale a României

Regiile autonome „Imprimeria Băncii Naționale a României” și ”Monetăria Statului” sunt întreprinderi publice de interes național care, prin activitatea desfășurată, contribuie la realizarea atribuțiilor Băncii Naționale a României privind asigurarea bancnotelor și monedelor metalice necesare unei circulații monetare adecvate, la un nivel corespunzător standardelor băncii de emisiune.

Regiile autonome sunt organizate și funcționează în conformitate cu prevederile *Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale*, cu modificările și completările ulterioare și cu regulamentele de organizare și funcționare ale acestora, care fac parte integrantă din Hotărârea Guvernului nr.231/1991.

Obiectul principal de activitate al regiei autonome „Imprimeria Băncii Naționale a României” îl constituie fabricarea biletelor de bancă pentru acoperirea nevoilor de numerar ale țării și pentru vânzări la export în scop numismatic de către Banca Națională a României, precum și de bancnote pentru alte țări. Totodată, regia autonomă mai desfășoară și alte activități din domeniul producției tipografice diverse, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.231/1991.

Obiectul principal de activitate al regiei autonome ”Monetăria statului” îl constituie fabricarea de monede metalice pentru satisfacerea nevoilor de numerar ale țării și pentru vânzări în scop numismatic de către Banca Națională a României. Totodată, regia autonomă desfășoară și alte activități, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.231/1991.

II. Cadrul legal

Cadrul legal aplicabil include, în principal, următoarele acte normative:

- Hotărârea Guvernului nr. 231/1991 privind înființarea regiilor autonome Monetăria statului și Imprimeria Băncii Naționale a României;

- Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr.722/2016 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;
- Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 3145/05.12.2017 privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia;
- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2873/2016 privind reglementarea procedurii de raportare a unor indicatori economico-financiari de către operatorii economici cu capital/patrimoniu integral ori majoritar deținut direct sau indirect de autoritățile publice centrale ori locale, modificat și completat prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr.1951/2018;
- Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

III. Politica de acționariat a autorității publice tutelare – Banca Națională a României

Regiile autonome "Imprimeria Băncii Naționale a României" și "Monetăria Statului" sunt persoane juridice și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară în subordinea Băncii Naționale a României, fără să fie organizate sub forma societăților pe acțiuni. Conform prevederilor art. 1 paragraful al patrulea din Hotărârea Guvernului nr. 231/1991, Banca Națională a României este împuternicită să reprezinte interesele statului în consiliile de administrație ale celor două regii autonome.

Prin activitatea desfășurată, regiile autonome contribuie la realizarea atribuțiilor Băncii Naționale a României privind asigurarea bancnotelor și monedelor necesare unei circulații monetare adecvate, la un nivel corespunzător standardelor băncii de emisiune.

În ceea ce privește politica de acționariat a statului, pe parcursul anului 2017, în toate acțiunile întreprinse de Banca Națională a României, în calitate de autoritate publică tutelară, de la formularea scrisorii de așteptări, până la organizarea selecției membrilor Consiliilor de administrație ale celor două regii autonome, aceasta a dat dovadă de transparență a activității desfășurate cu privire la întreprinderile publice pe care le are în subordonare.

Scrisorile de așteptări au fost făcute publice atât pe site-urile întreprinderilor publice, cât și pe cel al autorității tutelare, iar la elaborarea acestora a fost respectat formatul prevăzut în H.G. nr. 722/ 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din O.U.G. nr. 109/2011.

Autoritatea publică tutelară menține pe website-ul propriu o evidență a administratorilor regiilor autonome aflate în subordine, cu datele acestora de identificare.

În ceea ce privește indicatorii economico-financiari și nefinanciari raportați la țintele asumate prin bugetele de venituri și cheltuieli ale regiilor autonome, se consemnează o evoluție favorabilă a acestora în sensul depășirii valorii veniturilor totale planificate de cele două regii autonome, fapt ce a determinat înregistrarea unui profit brut mai mare decât cel planificat. Regiile autonome nu au estimat și nu au înregistrat în anul 2017 plăți restante sau creanțe restante (conform datelor din tabelul nr. 1).

Tabelul nr.1
-mii lei

INDICATORI	Imprimeria BNR			Monetăria Statului		
	Buget 2017	Realizări 2017	Variație ±%	Buget 2017*	Realizări 2017	Variație ±%
1	2	3	4	5	6	7
Venituri totale	81.340	83.587	+3	54.331	60.032	+10
Cheltuieli totale	69.103	63.581	-8	51.744	56.485	+9
Rezultat brut (profit / pierdere)	12.237	20.006	+63	2.587	3.547	+37
Profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit	10.218	16.746	+64	2.255	2.555	+13
Nr. mediu de salariați total	140	139	-1	325	320	-5
Plăți restante	-	-	-	-	-	-
Creanțe restante	-	-	-	-	-	-

*aprobat doar la nivelul Consiliului de administrație

Prin bugetul de venituri și cheltuieli aprobat pentru anul 2017 s-a estimat că activitatea regiilor autonome urmează să genereze profit în exercițiul financiar 2017, acesta fiind prognozat la o valoare de 12.237 mii lei, în cazul regiei autonome "Imprimeria Băncii Naționale a României", respectiv de 2.587 mii lei pentru regia autonomă "Monetăria statului". Profitul realizat în anul 2017 de cele două regii autonome a depășit nivelul estimat cu 63% (+7.769 mii lei) în cazul regiei autonome "Imprimeria Băncii Naționale a României", respectiv cu 37% (+960 mii lei) în cazul regiei autonome "Monetăria statului", ca urmare a majorării veniturilor totale ale regiilor.

Valoarea patrimoniului regiilor autonome nu a înregistrat modificări în anul 2017 față de anul precedent, menținându-se la nivelul total de **950 mii lei**, din care 370 mii lei reprezintă patrimoniul regiei autonome Imprimeria Băncii Naționale a României, iar 580 mii lei este valoarea patrimoniului deținut de regia autonomă Monetăria statului (conform datelor din tabelul nr. 2).

Tabelul nr. 2
- mii lei

INDICATORI	Total		Imprimeria BNR		Monetăria Statului	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Patrimoniul regiilor autonome	950	950	370	370	580	580

Vărsămintele virate la bugetul de stat de regiile autonome din subordinea Băncii Naționale a României, aferente exercițiului financiar 2017, în sumă totală de **23.842 mii lei** (conform tabelului nr. 3), au fost determinate cu respectarea prevederilor *Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome*, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale memorandumului Ministerului Finanțelor Publice privind repartizarea unei cote de 90% din profitul net al anului 2016.

Tabelul nr.3
- mii lei

Specificații	2016	2017
Total valoare vărsăminte cuvenite bugetului de stat, virate în perioada de raportare din profitul regiilor autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României, din care:	16.788	23.842
Imprimeria Băncii Naționale a României	9.615	16.847
Monetăria Statului	7.173	6.995

Politica de vărsăminte din profiturile nete ale regiilor autonome are în vedere inclusiv nevoile de re tehnologizare a activității, care trebuie să conducă la o performanță îmbunătățită a activității regiilor și la reducerea costurilor asociate.

Din perspectiva aplicării cadrului normativ privind selecția membrilor Consiliului de administrație și a directorilor la R.A. "Imprimeria Băncii Naționale a României" și R.A. "Monetăria Statului", în cursul anului 2017, Banca Națională a României a desfășurat procesul de selecție a membrilor Consiliilor de administrație ale celor două regii autonome, cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 *privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, și ale

Hotărârii de Guvern nr.722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.

Selecția s-a realizat cu respectarea principiilor nediscriminării, tratamentului egal și transparenței și cu luarea în considerare a specificului domeniului de activitate al întreprinderii publice asigurându-se, totodată, o diversificare a competențelor la nivelul consiliului de administrație.

Procesul de selecție la nivelul Băncii Naționale a României s-a derulat potrivit prevederilor legale și procedurale și s-a încheiat prin emiterea Ordinului Guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1244/05.12.2017 și a Ordinului Guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 1245/05.12.2017 prin care au fost numiți membrii Consiliului de administrație la R.A."Monetăria Statului" și, respectiv, la R.A."Imprimeria Băncii Naționale a României".

IV. Modificări strategice în funcționarea întreprinderilor publice (fuziuni, divizări, transformări, modificări ale structurii de capital etc.)

În cursul anului 2017 nu au intervenit modificări strategice în funcționarea regiilor autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României, de tipul celor menționate.

V. Evoluția performanței financiare și nefinanciare a regiilor autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României

În ceea ce privește evoluția performanței financiare și nefinanciare a regiilor autonome, din analiza datelor prezentate în tabelul nr. 4, se constată o diminuare a majorității indicatorilor economici. Astfel, se remarcă o scădere accentuată a profitului înregistrat de Regia Autonomă "Monetăria Statului", în condițiile diminuării considerabile a cifrei de afaceri față de anul precedent.

*Tabelul nr.4
-mii lei-*

INDICATORI	Total regii		Imprimeria BNR		Monetăria Statului	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Active imobilizate	73.417	65.531	49.912	40.841	23.505	24.690
Active circulante	101.742	78.458	44.213	40.828	57.529	37.630
Capitaluri - total	130.842	126.301	70.277	70.176	60.565	56.125
Cifra de afaceri neta	159.039	131.611	81.617	80.365	77.422	51.246
Venituri totale	166.220	143.619	86.970	83.587	79.250	60.032
Cheltuieli totale	127.633	120.066	64.975	63.581	62.658	56.485
Profit brut	38.587	23.553	21.995	20.006	16.592	3.547
Profit net	31.675	19.301	18.402	16.746	13.273	2.555
Număr mediu de salariați	448	459	140	139	308	320

Valoarea totală a profitului brut realizat de cele două regii autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României, în anul 2017, în sumă de 23.553 mii lei, consemnează o diminuare față de anul precedent, în condițiile diminuării veniturilor totale, evoluția acestora fiind corelată cu volumul producției speciale realizate pentru îndeplinirea atribuțiilor de emisiune monetară ale Băncii Naționale a României.

Cifra de afaceri totală a celor două regii autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României a fost în anul 2017 de 131.611 mii lei, în scădere față de anul precedent.

Numărul mediu de salariați a înregistrat o ușoară creștere în anul 2017 față de anul anterior, aceasta fiind corelată cu necesitățile de desfășurare în bune condiții a activității regiilor autonome, date fiind exigențele obiectului de activitate determinate de producția specială realizată pentru îndeplinirea atribuțiilor de emisiune monetară ale Băncii Naționale a României.

Situația activelor imobilizate, așa cum este prezentată în raportările financiare întocmite la data de 31 decembrie 2017, consemnează o diminuare cu 9.071 mii lei a valorii totale a activelor imobilizate în cazul R.A. "Imprimeria Băncii Naționale a României" și o creștere cu 1.185 mii lei a valorii totale a activelor imobilizate în cazul R.A. "Monetăria Statului". Totuși, R.A. "Imprimeria

Băncii Naționale a României” a înregistrat la data de 31 decembrie 2017 o creștere cu 103 mii lei a valorii imobilizărilor necorporale față de anul precedent, ceea ce demonstrează faptul că regia a realizat investiții în active identificabile nemonetar, fără suport material, principala grupă de imobilizări necorporale fiind reprezentată de diverse aplicații informatice folosite de regie, conform notelor explicative la situațiile financiare anuale.

În ceea ce privește activele circulante ale celor două regii autonome, valoarea acestora a înregistrat o scădere, după cum urmează:

- La R.A.”Imprimeria Băncii Naționale a României” determinată de reducerea investițiilor pe termen scurt;
- La R.A.”Monetăria Statului” determinată de reducerea valorii creanțelor, a investițiilor pe termen scurt și a disponibilului în casierie și în conturi la bănci.

VI. Politicile economice și sociale implementate de regiile autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României

Politicile economice și sociale implementate de regiile autonome sunt armonizate cu prevederile legale aplicabile și sunt realizate astfel încât activitatea desfășurată să fie în continuare generatoare de profit.

Astfel, metodele și principiile economice/contabile aplicate în 2017 au fost în conformitate cu legislația în vigoare, respectiv cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare.

Regiile autonome și-au desfășurat activitatea respectând principiile contabile generale și anume:

- Principiul continuității activității - regiile au funcționat în mod normal, desfășurând activitățile prevăzute de regulamentele de organizare și funcționare, care fac parte

integrantă din Hotărârea Guvernului nr. 231/1991, fără a intra în stare de lichidare sau reducere semnificativă a activității;

- Principiul permanenței metodelor - metodele de evaluare se aplică în mod consecvent de la un exercițiu financiar la altul;
- Principiul prudenței - evaluarea a fost făcută pe o bază prudentă, respectiv: în bilanț a fost inclus numai profitul realizat, au fost înregistrate numai veniturile certe, au fost înregistrate în bilanț toate datoriile certe apărute în cursul exercițiului financiar curent sau al unui exercițiu precedent;
- Principiul independenței exercițiului - se ține cont de veniturile și cheltuielile aferente exercițiului financiar, indiferent de data încasării sau plății acestor venituri și cheltuieli;
- Principiul evaluării separate a elementelor de activ și de datorii - componentele elementelor de activ sau de datorii sunt evaluate separat;
- Principiul intangibilității - bilanțul de deschidere pentru fiecare exercițiu financiar corespunde cu bilanțul de închidere al exercițiului financiar precedent;
- Principiul necompensării - nu se efectuează compensări între elementele de activ și de datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli;
- Principiul prevalenței economicului asupra juridicului - prezentarea valorilor din cadrul elementelor din bilanț și contul de profit și pierdere se face ținând seama de fondul economic al tranzacției sau al operațiunii raportate și nu numai de forma juridică a acestora.

La nivelul ambelor regii autonome se află în curs de desfășurare un proces de re tehnologizare care va conduce la creșterea productivității, a calității produselor finite, la reducerea pierderilor tehnologice, precum și la utilizarea mai eficientă a resursei umane disponibile.

În privința politicilor sociale, regiile autonome au avut în vedere asigurarea unor standarde corespunzătoare pentru desfășurarea activității salariaților, măsurile aplicate în cursul anului 2017 fiind în conformitate cu reglementările în vigoare, dintre care enumerăm: acordarea de tichete de masă, asigurarea necesarului de echipament individual de protecție a muncii, asigurarea de cursuri de formare profesională.

VII. Date privind opiniile cu rezerve ale auditorilor externi și preocupările de înlăturare și prevenire a acestora

Referitor la opiniile auditorilor externi, precizăm că aceștia au desfășurat auditul în conformitate cu standardele internaționale de audit, adoptate de Camera Auditorilor Financiari din Romania (ISA), auditorii fiind independenți față de regii, conform cerințelor de etică profesională.

În cazul regiei autonome "Imprimeria Băncii Naționale a României", auditorul extern și-a exprimat opinia fără rezerve, consemnând faptul că situațiile financiare aferente anului 2017 ale regiei autonome oferă o imagine fidelă a poziției financiare a acesteia, a rezultatului operațiunilor sale, precum și a fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar al anului 2017, în conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la regia autonomă "Monetăria Statului", opinia auditorului extern cu privire la situațiile financiare încheiate la 31 decembrie 2017 a fost formulată "cu rezerve" față de ajustările pentru pierderi de valoare aferente poziției "Alte creanțe" și față de stabilirea valorii provizioanelor pentru pensii.

VIII. Concluzii

Față de cele expuse în prezentul raport, concluzionăm următoarele:

Rezultatele economico - financiare înregistrate de regiile autonome aflate în subordinea Băncii Naționale a României în anul 2017 sunt în ansamblul lor favorabile, evidențiind preocuparea comună a autorității publice tutelare și a întreprinderilor publice pentru desfășurarea activității în condiții de eficiență.

De asemenea, se va avea în vedere întărirea disciplinei financiare prin implementarea recomandărilor formulate, după caz, de către auditorii externi în cadrul rapoartelor anuale de audit.

Autoritatea publică tutelară va continua procesul de implementare a cadrului de guvernanță corporativă în cursul anului 2018, prin:

- stabilirea indicatorilor cheie de performanță financiari și nefinanciari pentru administratorii executivi și neexecutivi;
- negocierea indicatorilor cheie de performanță financiari și nefinanciari pentru administratorii executivi și neexecutivi;
- monitorizarea performanței activității celor două regii autonome pentru care Banca Națională a României îndeplinește calitatea de autoritate publică tutelară.

